

Bais Din - Should they allow Toanim

Show# 246 | Nov 16th 2019

בראשית רבה פרשת לך לך פרשה לט

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וגו', ר' יצחק פתח (תהלים מה) שמעי בת וראי והטי אזנך ושכחי עמך ובית אביך, אמר רבי יצחק משל לאחד שהיה עובר ממקום למקום, וראה בירה אחת דולקת אמר תאמר שהבירה זו בלא מנהיג, הציץ עליו בעל הבירה, אמר לו אני הוא בעל הבירה, כך לפי שהיה אבינו אברהם אומר תאמר שהעולם הזה בלא מנהיג, הציץ עליו הקדוש ברוך הוא ואמר לו אני הוא בעל העולם, (שם תהלים מ"ה) ויתאו המלך יפ"ך כי הוא אדוניך, ויתאו המלך יפ"ך ליפותיך בעולם והשתחוי לו הוי ויאמר ה' אל אברם.

שיח שרפי קודש עמוד כב

לך לך. בשם אדמו"ר הקדוש מקאצק זצ"ל
שאמר שכמה פעמים מצינו בגמרא
על קושי' חמורה מרא דאברהם שהי' צריך צד
שכנגדו לחזור מדבריו מפניו כמו שמצינו
במדרש רבה פ' לך בתחילתו על אע"ה משל
לא' שהי' עובר ממקום למקום מצא בירה
דולקת אמר תאמר שהבירה הזאת בלא מנהיג
וכו' כן אמר אברהם עד שנגלה אליו השי"ת
ואמר לו אני בעל העולם והוא קושי' ראשונה
וחמורה למי שבא להכיר מציאות ה' לכן כל
קושי' חמורה אנו צריכים לכנות בשם אברהם
עכ"ל:

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיט עמוד ב

אמר רבא ואיתימא רבי יהושע בן לוי: אפילו יחיד המתפלל בערב שבת צריך לומר ויכלו. דאמר רב המנונא: כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו - מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה

בראשית, שנאמר ויכלו, אל תקרי ויכלו אלא ויכלו.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף יח עמוד א

ואמר רבי אחא אמר רבי אלעזר: מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל? - שנאמר ויקרא לו אל אלהי ישראל. דאי סלקא דעתך למזבח קרא ליה יעקב אל - ויקרא לו יעקב מיבעי ליה, אלא ויקרא לו ליעקב אל, ומי קראו אל - אלהי ישראל.

בראשית רבה פרשת ויחי פרשה צח אות ג

הקבצו ושמעו בני יעקב, רבי ברכיה זימנין אמר לה בשם רבי חייא זימנין אמר לה בשם רבנן דתמן, מכאן שהיו מפוזרין וירד מלאך וכינסן, אמר ר' תנחומא מכאן שהיו מפוזרין וכינסן ברוח הקודש, ושמעו אל ישראל אביכם, רבי יודן ורבי פנחס, רבי יודן אמר שמעו לאל ישראל אביכם, ורבי פנחס אמר אל הוא ישראל אביכם, מה הקדוש ברוך הוא בורא עולמות אף אביכם בורא עולמות.

בראשית רבה פרשת וישלח פרשה עט אות ח

בלשון אחר, אמר לו, אתה אלוה בעליונים ואני אלוה בתחתונים. ירמזו למה שהם אומרים תמיד שאיקונין של יעקב חקוקה בכסא הכבוד.

תיקוני זוהר תקונא שתין ותשע דף קה עמוד ב- דף קו עמוד א

ולאמר לציון עמי אתה אל תקרי עמי אלא עמי בשותפו.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קי עמוד א

אמר רבי אבהו: כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר שכינה, שנאמר וידבר העם באלהים ובמשה.

יצא החסיד לדרכו, ובהגיעו אל העיר 'מוש', החיש פעמיו היישר אל השטיבל המקומי דחסידי לעכוויטש, שם עמדו החסידים לפני תפילת ערבית, הוא נכנס לבית המדרש ממש ברגע אחרון, כשהחזן כבר תפס את מקומו בעמוד, ורצה לפתוח בתפילה. אך היות ונחפז להמשיך בדרכו, לא היה באפשרותו להמתין עד אחר התפילה, וגם לא רצה 'להחמיץ' את שליחות הרבי הבווערת כאש בליבו... הוא ניגש מייד אל הבימה, נתן דפיקה חזקה, והכריז בהתלהבות והתרגשות עזה: "שלום עליכם טייערע חסידים, אחים אהובים! מגיע אני כעת חיה מבית רבינו שליט"א, הרבי ביקש לפרוש בשלומכם, למסור לכם את ברכת החג הבא עלינו לטובה, ושלא תשכחו את ההלכה של "בודקים בחורים ובסדקים!", ובזאת סיים את נאום ההכרזה הקצר, וירד מן הבימה.

מיד נעשה כל השטיבל כמרקחה, ה'תזכורת' הזו שקיבלו מן הרבי ישר אליהם, פעלה את פעולתה, חלחלו הדברים אל תוככי הלבבות, והם ניגשו לתפילת ערבית בדחילו ורחימו, התפילה הזו ארכה כמה שעות, כשכל החסידים מתפללים ומתמוגגים בבכיות וצעקות ודמעות רבות. ה'מעריב' הפשוט הזה שבלעכוויטשער שטיבל במוש, היה נראה כתפילת מעריב של ליל כל נדרי... - החסידים הבינו היטב היטב את הרמז שמתכוון הרבי, שלא ישכחו את החמץ הפנימי, הלא הוא היצר הרע, המכונה (ברכות יז.) "שאור שבעיסה", שהוא הוא עיקר החמץ שצריך לבער מן החורים ומן הסדקים שבלב!!! (עי' זוה"ק ח"א דף רכו:).

(טיב המועדים פסח, על פי הגדת 'אהלי צדיקים', בשם 'מעשי אבות')

ליל הסדר – אליהו הנביא

יהודי אחד ישר ונאמן ביקש מרבו לקראת חג הפסח בקשה מיוחדת: בהיות שידוע שהצדיקים זוכים לראות את 'אליהו הנביא', כאשר מגיע אל כל בתי ישראל בליל הסדר, על כן מבקש הוא מן הצדיק להראות לו את אליהו הנביא!

להפתעתו נענה לו הרבי בחפץ לב, ואמר לו: הבה נא ואראך את אליהו הנביא! סורה נא אל בית אלמנה פלונית עם בניה היתומים, השרויים בדלות וחוסר כל, ותספיק להם שם את כל צרכי החג בהרחבה! ותבוא אל ביתם לשמחם בחג ולערוך להם הסדר וכו', ובזה תזכה לראות את אליהו הנביא זכור לטוב!

הלך האיש ועשה כמצות רבו, הוא הגיע בשמחה רבה אל בית האלמנה עם כל צרכי החג בהרחבה, ואף הבטיח לבוא ולערוך להם הסדר! הילדים כמובן מאד שמחו עימו, והאלמנה אמרה לבניה: הנה "אליהו הנביא" בא! תראו מה הביא לכם! כי לא האמינה שאדם פשוט יעשה כל זאת מעצמו. - עשה האיש ככל המוטל עליו

בשלמות, אבל את אליהו הנביא לא ראה... היתה לו אכזבה קשה, וחשב לעצמו: מסתמא לא הייתי מספיק ראוי לזה.

לשנה הבאה הכין עצמו כראוי בסילודין, ושוב ביקש מאוד מרבו הצדיק שהפעם לא יאכזבנו, ויראה לו את אליהו הנביא! אמר לו הרבי: השנה תלך לבית אלמנה פלונית ותעשה כבראשונה, הכל כאשר לכל. - הלך האיש והביא להם כל צרכם בריווח גדול, וגם הם שמחו עמו מאוד, ואמרו: הנה "אליהו הנביא" בא! כי לא יתכן שאיש רגיל יסכין לעשות כן. - אבל את אליהו הנביא לא שמע ולא ראה, לא מיניה ולא מקצתיה...

לאחר החג חזר האיש לרבו בקובלנא, למה רימתני זה פעמיים? ואת אליהו לא ראיתי כלל וכלל! אמר לו רבו: הסכת ושמע ותבין את אשר לפניך, הנה מי זה אליהו הנביא? - הלא כתב רבינו האר"י ז"ל (עי' ליקוטי הש"ס סוף מסכת סוטה) שכאשר חפץ איש ישראל לקיים מצוה מסוימת, אי אפשר בדרך הטבע בשום אופן שבעולם שיצליח בה באמת כראוי, מחמת רוב החיצונים המתנגדים בדרכו, וכוחות הסטרא אחרא המונעים אותו מזה. ולכן מתעברים בו נשמות הצדיקים שכבר זכו לקיום זו המצוה בשלמות לשמה, ובזכות עיבור נשמות אותם צדיקים אפשר לו לקיים המצוה. וכידוע מה שגילה למורנו הרב חיים ויטאל זצוק"ל, איזה נשמות צדיקים התלבשו ונתעברו בו.

ובכן, כאשר אדם רוצה ומשתוקק מאוד לראות את אליהו הנביא, יכול הוא לזכות לכך אם יהיה ראוי, שתתלבש בו רוחו של אליהו! ולכן אמרתי לך לטרוח הרבה, ולהוציא הוצאות עבור המצוה, שבזה זכית שהתלבשה בך באמת מרוחו של אליהו הנביא. ואמת היה בפי האלמנות והיתומים כשאמרו שהנה אליהו בא, כי בעת קיום המצוה התלבשה בך רוחו של אבא אליהו הנביא זכור לטוב!!!

Riddles of the week

חזקוני פרשת תולדות פרק כח פסוק ה

אם יעקב ועשו הוצרך לכתב שלא תתמה איך יצא רשע כעשו משני צדיקים כמו יצחק ורבקה לכך נאמר אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו להגיד לך כדאמרי' בעלמא רוב הבנים דומים לאחי האם, עשו דומה אל לבן אחי אמו.

ריב"א שם

אחי רבקה אם יעקב ועשו. שלא תתמה איך יצא מיצחק ומרבקה רשע כעשו לכך כתב אחי רבקה אם וגו'. ורוב הבנים דומים לאחי האם:

שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ד סימן עא

ולישא גיורת אם היא גיורת לשם שמים ליכא שום איסור ומפורש בגמ' הוריות דף י"ג ע"א שאלו תלמידיו את ראבר"צ מפני מה הכל רצין לישא גיורת ואין הכל רצין לישא משוחררת, עכ"פ נאמר לשון הכל רצין שמשמע שליכא שום איסור ושום חשש אבל ודאי כשהיא ראויה להוליד בנים טוב ליקח יותר בת ישראל שהרי הבנים דומין לאחי האם, אבל ודאי לאחד שרוצה לישא גיורת צריך לבדוק הרבה לידע מאיזה טעם נתגיירה.

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף קי עמוד א

אמר רבא: הנושא אשה צריך שיבדוק באחיה, שנאמר: ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון, ממשמע שנאמר בת עמינדב, איני יודע שאחות נחשון היא? מה תלמוד לומר אחות נחשון? מכאן, שהנושא אשה צריך שיבדוק באחיה. תנא: רוב בנים דומין לאחי האם.

Selected audio from our listeners

Answers to the Questions

Answers to the questions **1** *click here*

Answers to the questions **2** *click here*

Answers to the questions **3** *click here*

Answers to the questions **4** *click here*

Answers to the questions **5** *click here*

Answers to the questions **6** *click here*

Answers to the questions **7** *click here*

Answers to the questions **8** *click here*

Answers to the questions **9** *click here*

Comments on the Show

Comments on the show 1 *click here*

Comments on the show 2 *click here*

Comments on the show 3 *click here*

Comments on Previous Shows

Show 245 – Women’s Hatzolah Ezras Noshim

Comments on the show 1 *click here*

Comments on the show 2 *click here*

Show Suggestions

Suggestion 1 *click here*

Suggestion 2 *click here*

Selected emails from our listeners

Comments on the Show

I had the privilege of being in a Din Torah in Boro Park where Harav Graus was my toean (advocate) and I was very impressed with his honesty and integrity. However, Rabbi Graus's position that both the Rambam and Aruch Hashulchan are **only** against a **Dayan** being an advocate to one party but **support** the use of an advocate in a din Torah, was almost impossible to fit into the written words of these Poskim. It appeared to me, that when a person is a nogea bdaver, even if he is a great Talmud Chachom, then the emes can be distorted. It is likely that most Toanim (advocates) , who gets paid for their services, and are relying on these payments for parnassa will be moreh heter in the same way.

Chazal state that a **nogea bdaver**, should not be relied on for any advice.

More than half of my friends were osek in parnassa before or immediately after we got married. We followed the advice of our older Rosh Yeshiva, the mesora of our parents, the Ketubah, and what appeared to be clear from Pirkei Avos, Mefarshei Pirkei Avos and the Shulchan Aruch.

The other half who asked their Rosh Yeshivas were often told to delay their efforts. Basically, they were told to be like Rav Shimon Bar Yochei and not like Rav Yishmoel although from the Gemara in Brachos 35.b it may appear that Rav Yishmoel's derech of learning combined with working was more successful. From my over 25 years of experience as an accountant and government auditor, I have seen that not working may result in financial nisyonos which sometimes may unintentionally lead to a Chillel Hashem. In my humble opinion it may have been better if before advice was asked, they reviewed Hilchos Talmud Torah in the Rambam and Shulchan Aruch, learned Pirkei Avos, Shulchan Aruch Even Heazer **siman 154 sif gimmel** and Aruch Hashulchan siman 154 sif chof, etc, etc,, and then asked their Rosh Yeshiva so they could objectively determine what is the best derech that would comply with Halacha and result in a Kiddush Hashem.

Raphael Z. Grossman

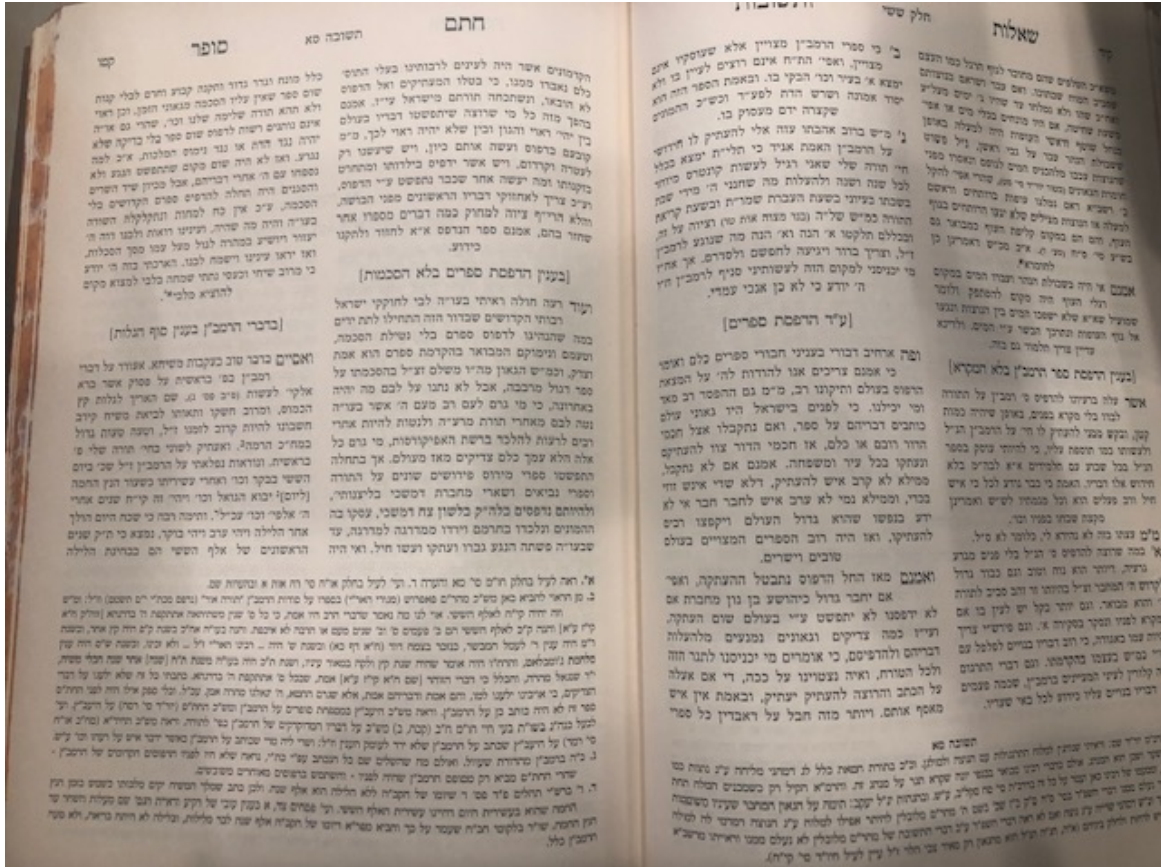
FYI,

On this past week's show (which was excellent by the way) you mentioned a humorous remark from Rav Nachum regarding seforim printing. Just wanted to point you the

Chassam Sofer who basically says the same thing.

Kol Tuv,

Gedaliah Wielgosz

Reb Dovid,

Thank you for your radio show last night. I found it very informative. I wanted to make note of a few points.

First and foremost, is that a practicing Orthodox Jew is mandated to adjudicate in a Bais Din regardless of any reason to litigate elsewhere.

Both the Toen and the Ravad seemed to disagree with you as to the Halchaic decision based on the Mishna. They both stated that the Mishna refers to Dayanim not Toenim.

I am curious as to why the Ravad doesn't open in NJ allowing for arbitration sans the

requirement to admit attorneys into the arbitration sessions?

Continued Hatzlocah!

Avrohom Wrona

https://www.linkedin.com/posts/avrohom-wrona-8585b214b_q-i-listened-to-the-r-david-lichtenstein-activity-6601662874110746624-Jv12

אל תעש עצמך כעורכי הדיינין. ופיה"מ להרמב"ם שהדיין לא ילמד להם טענות. והנה בגמ שבת קלט. שפתותיכם דברו שקר אלו עורכי הדיינין. ופירש"י מלמדין את בעלי הדין לטעון. ובחי הריטב"א מלמדין טענות שקר. והנה בגמ שבת, איירי בכל אדם אע"פ שאינו דיין שלא ילמד טענות שקר. והמשנה באבות מילי דחסידותא (ב"ק) היא, שהדיין לא יעשה עצמו כעורכי הדיינין אפי להדמות להם. לשון הפי"מ שם. כעורכי הדיינין בכ"ף הדמיון, שמלמד אותו אפי בטענות אמת שנראה כעורכי הדיינין. ופשוט שבכל אדם יש איסור ללמד לבע"ד טענה שיש בה שמץ של שקר.

ר אברהם הרץ, שליח בנסנהרסט ברוקלין

If there is a follow up podcast I would want to understand that why don't Batei dinim just supply each side with a Toan like a court appointed lawyer as part of Beis Din fee to avoid the price gauging and obnoxious Toanim.

Sholom Schneider

Hi

In regards to the segment on To'anim, I just happened to notice that in the newest Kovetz Etz Chaim of Bobov 45, there is a little piece from Rav Moshe Shternbuch on To'anim, on pages 108-9. There are also some interesting Choshen Mishpat questions . on Corona

Nochum Shmaryohu Zajac

הרב משה שטערנבוך

ראב"ד עה"ק ירושלים ת"ו

טוען רבני בהלכה

התחבולה. אבל כשהבע"ד אינו יודע דינו, מותר לאחר להראות לו שדינו שפטור עכ"ד. [ובפירוש תוי"ט (אבות שם) הביא כדברי בעל העיטור מספר מדרש שמואל בשם ר' מתתיהו היצהרי, ועיי"ש עוד בתוי"ט מש"כ אודות איסור זה].

ולפי"ז נמצא דאם הבע"ד בא לשאול מטוען רבני שיברר לו מהו זכותיו עפ"י ד"ת במקרה כך וכך, מותר לומר לו מהו זכותיו, שאין איסור לגלות הדין. וכן אם הטוען נוכח מתוך שמיעת פרטי המקרה שהבע"ד טועה בדיעת המציאות מותר לטוען להעמידו על טעותו ועיי"ז יזכה הבע"ד בדין, דכמו שמותר לגלות לו הדין שנעלם ממנו כן מותר לגלות אמיתות הדברים במקרה שעליו הד"ת, שלא אסרו לגלות לחבירו להעמידו על טעותו. וכן נראה שכל הטענות הפשוטות שאילו היה הנתבע עצמו מעיין בדינו היה מסיק אדעתיה טענות אלו ורק שאין הנתבע מעיין בדינו ומוסר לטוען רבני שיעיין ויראה הטענות שיש לו לטוען, בזה מותר לטוען ללמדו הטענות שאין זה מגלה לחבירו תחבולה לפטור עצמו מהדין, שהרי גם לולי הטוען היה הבע"ד עצמו יכול לעיין בדינו ולאסוקי אדעתיה לטוען טענה זו.

ורק היכא שהטוען מחדש טענה שהבע"ד עצמו לא הו"ל לאסוקי אדעתיה לטוען כן, ואיי"ז טענות פשוטות שמי שאין טוען כן הוא טועה במציאות, אלא הוא טענה שהיא הברקה לראות המציאות

איתא במתני' באבות (פ"א משנה ח) ואל תעש עצמך כעורכי הדיינין, ופרש"י שאם בא לך קודם אחד וישאל עיצה ממך היאך יכול לטעון על חבירו אל תאמר לו שום עיצה ללמוד איתו לטעון על חבירו. עכ"ל. והרמב"ם בפיהמ"ש הוסיף עוד וז"ל, רצה לומר שהזהיר מללמד אחד מהבעלי דינים טענה שתועילהו ויאמר לו אמור כך או תכחש על דרך כך וכך, שאע"פ שידע בו שהוא העשוק ושחבירו טוען עליו שקר לפי מה שהוא חושב באמת, עם כל זה אין מותר לו שילמדהו טענה שתצילהו ותועילהו כלל. וכן הרע"ב שם כתב שאסור לאדם לגלות דינו לאחד מהבע"ד ולומר לו עשה כך בשביל שתזכה בדיןך ואע"פ שיודע שהדין עמו, עכ"ל.

ולפי"ז לכא' נפל בבירא מה שנתפשט בזמנינו מקצוע של "טוען רבני" שמשמש כטוען לאחר בד"ת שהרי הטוען עובר על מה שאמרו על תעש עצמך כעורכי הדיינים, ואף שטוען עבור מי שסבור עליו באמת שעושקים אותו וכמשנ"ת.

מיהו הריטב"א בכתובות נב: (ד"ה עשינו עצמינו) הביא מהירושלמי דהאיסור הוא רק היכא שלד"ת הבע"ד מחויב עכשיו לשלם ורק שיכול לעשות איזו תחבולה שעיי"ז שתנה דינו ויפטר מלשלם (וכהיא דגמ' כתובות נב: פה). בכה"ג יש איסור דעורכי הדיינים שכיון שעכשיו הבע"ד מחויב לשלם אסור לו להתערב ולגלות

במבט אחר וכיו"ב וא"א להתעורר לטעון רק ע"י תבונה, בכה"ג הרי"ז כמגלה תחבולה לזכות בדין שאסור.

ועוד יש לצדד דהנה בגמ' כתובות (נב.)
איתא שלקרוב מותר ללמדו טענה

שיזכה בה בדין (אא"כ המיעץ הוא אדם חשוב דיש לחוש שילמדו ממנו ההדיוטות לעשות כן גם למי שאינו קרוביהם), חזינן מכאן שגדר האיסור של "אל תעש עצמך כעורכי הדיינין" זהו דכשאינן לו סיבה לדאוג לבע"ד אזי אין לו להתערב בריב וללמדו מה הטענות שיזכה בדין. אבל היכא שהבע"ד הוא קרובו שיש לו סיבה לדאוג עבורו אזי מותר לו ליעץ כיצד לזכות

בדין. ולפי"ז י"ל דה"ה היכא דאחד מהבע"ד משלם לטוען שיטען עבורו, אזי תו הטוען אינו מתערב בריב לא לו, שמה שדואג לטובת אחד מבע"ד זהו מפני ששילמו לו ע"כ, ולכן אין בזה איסור.

ונראה דכמו שמותר ללמד לקרוב טענה שיזכה בה בדין משום שצריך לדאוג לקרובו וכדכתיב מבשרך על תתעלם א"כ ה"ה נמי אם הבעל דין הוא עני או יתום או אלמנה שהוזהרנו לדאוג לצרכיהם יש להתיר ללמדם טענה שיזכו בה בדין (כשידענו כשהם עשוקים וטוענים נגדם בשקר) אבל אם הוא רק ידידו אין להתיר לטעון עבורו.

Comments on Previous Shows

Show 245 – Ezras Nashim

Dear R' Lichtenstein,

I appreciate listening to your podcast. I can't tell you how much both my husband and I enjoy it, and benefit from how it helps us to have a deeper understanding of the major Hashkafic issues facing Jewish communities today, especially since we do not live in such a community (so this also helps us feel more in touch)! It is so inspiring to hear someone like you who is learned, steeped in Yiras Shomayim, and also engaged and in touch with everyday life, and so we value your perspective all the more so.

I just listened to the Ezras Nashim episode and was disheartened to not hear the perspective of a single woman. From your other episodes, I perceived that you are a Menschlich person and respect women as creative, productive contributors to society so I was rather surprised that you would go ahead with such a one-sided presentation of an issue. I know you said that you tried to have representatives from Ezras Nashim (EN) come on the podcast and that they did not comply, but then, I'm sorry to suggest, you should not present such an episode at all (or, try to get a user's perspective or at least, any woman!). Furthermore, you read aloud stories of unknown origin that shed only negative light on the organization. I'm sure it can't be too difficult to get a story or quote from someone who benefited from EN to provide a positive counterbalance. In one particular story you read, someone mentioned that the EN volunteer wore a wedding dress. I'm wondering why this is relevant. Would someone mention this detail about a Hatzolah volunteer member ("he was wearing his white cufflink shirt")? Inherent in this comment, is the perception that women care more about looking good than saving someone's life which perpetuates a certain stereotype that is just not based on facts. What about the fact that it's mostly women who wake up in the middle of the night to care for their babies and urgent needs of family members? Who has the faster response time then? Unfortunately, women don't get 'credit' for similar tasks that are part of their everyday routines (how many women have to try to move forward with their days at work despite interrupted sleep on a long-term basis?). None of this is meant to discredit the work Hatzolah members do - I would greatly value a Bracha from them,

too!

I wonder whether you've seen the documentary 93 Queen? That alone would've provided enough positive evidence to present a balanced review of EN.

What bothered me even more was the fact that a handful of men on this episode felt they could determine women's feelings about whether there's a need for such a service. If women are calling EN, then clearly there's a need, no? I found it difficult to digest a discussion about whether women felt embarrassed or not, without directly bringing a woman into the conversation.

Finally, regarding response time, obviously this is a serious issue as it touches on Pikuah Nefesh. However, absent from this argument was any recognition that it's a new organization - I wonder what Hatzolah response time was when they started back in the 60's? That's not to say that we as a community should suffer from prolonged response times just to empower an organization, but the organization should be offered more support and opportunities to train and observe, etc. And perhaps in the meantime, should deal with only urgent care/non-emergencies until response time improves (if all those facts were true).

Personally, I have no ties to EN and I'm not even sure where I stand on the matter (probably more in line with just better cooperation, as suggested by R' Schachter), and as you said, whether it justifies community funds, etc. However, I was just frustrated overall by the narrow presentation of this issue, when it might've been better to just not highlight the issue at all (or at least until you could ascertain a more balanced presentation).

I hope you understand that I only write this email out of the greatest respect and value for the work you do; otherwise, I wouldn't even bother responding.

Of course, I will continue to listen to and support your podcast and I really do appreciate your efforts to highlight issues of Hashkafic concern for us! May Hashem continue to bless you with many more years of being Mashpiah Klal Yisrael and with the Nachas to always see the fruits of your labour!

Rachel Oser

Response:

Thank you, we do a show every week that has to be posted by Shabbos.

The head of Ezras Nashim, Ruchie Frier, agreed to be interviewed and pulled out on Wednesday / Thursday. This has almost never happened to us.

We didn't have the time to get another person even though we tried to scramble and get one.

The only option was to have a week without a program, which we didn't want to do.

So we ended up w where we did.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נב עמוד ב

תנו רבנן: אלמנה ניזונת מנכסי יתומין, וצריכה רפואה - הרי היא כמזונות; רבן שמעון בן גמליאל אומר: רפואה שיש לה קצבה - נתרפאת מכתובתה, שאין לה קצבה - הרי היא כמזונות. אמר רבי יוחנן: עשו הקזת דם בארץ ישראל כרפואה שאין לה קצבה. קריביה דרבי יוחנן הוה להו איתת אבא דהות צריכה רפואה כל יומא, אתו לקמיה דר' יוחנן, אמר להו: איזילו קוצו ליה מידי לרופא. **אמר רבי יוחנן: עשינו עצמינו כעורכי הדיינין.** מעיקרא מאי סבר, ולבסוף מאי סבר? מעיקרא סבר: ומבשרך לא תתעלם, ולבסוף סבר: אדם חשוב שאני.

רש"י מסכת כתובות דף נב עמוד ב

כעורכי הדיינין - אוהב אחד מבעלי דינין ומטעים זכויותיו לדיין ועורך [הדין לפני] הדיינין לזכותו מיקרי עורכי הדיינין שעורך את הדיינין להפוך לבם לטובתו של זה.

משנה מסכת אבות פרק א

יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך כעורכי הדיינין.

רמב"ם על משנה מסכת אבות פרק א משנה ח

עורכי הדיינין - הם אנשים הלומדים את ההתדיינות כדי שיהיו מורשים לבני אדם בדיניהם, והם משערים שאלות: אם יאמר השופט כך - תהיה תשובתו בכך, ואם יטען בעל הדין בכך - תהיה התשובה כך, וכאילו הם עורכים השופטים ובעלי הדין לפנייהם, ולפיכך קראום עורכי הדיינין, כאילו הם ערכו הדיינין לפנייהם. והזהיר מהדמות להם, רצונו לומר שילמד אחד מבעלי הדין טענה שתועילהו, ויאמר לו: אמור כך, או: הכחש באופן כזה, **ואפילו ידע שהוא עשוק, ושבעל דינו טוען עליו בשקר לפי הכרע הסברה**, אין מותר לו ללמדו טענה שתצילהו בשום פנים.

ר' עובדיה מברטנורא מסכת אבות פרק א משנה ח

אל תעש עצמך כעורכי הדיינין - כאותן אנשים שעורכים ומסדרים טענות בעלי הדין לפני הדיינים. **שאסור לאדם לגלות דינו לאחד מבעלי הדין ולומר לו עשה כך בשביל שתזכה בדיןך, ואף על פי שידוע שהדין עמו.** פירוש אחר, כעורכי הדיינין, כגדולי הדיינין. ובתלמיד היושב לפני רבו מדבר, שלא יעשה עצמו כגדולי הדיינים לדבר לפני רבו כפוסק את הדין. עורכי, לשון ערכאות של נכרים [גיטין ט' ע"ב י' ע"ב] ערכאות של בית דוד. ומפי אחרים שמעתי, אל תעש עצמך כגדולי הדיינים לכוף בעלי דינים שיבואו לדין לפניך:

ערוך השולחן חושן משפט סימן יז סעיף טו

יש לו לאדם אפילו כשאינו דיין להתרחק עצמו מלהיות כעורכי הדיינים דהיינו שילמד לאחד מהבע"ד טענות ולאמר לו תטעון כך וכך ואם יטעון שכנגדך כך תשיב לו כך [רמב"ם] וכן להטעים דברי אחד מהבע"ד להדיין [רש"י] אפילו אינם דברים של שקר וכן אין ליעץ לאחד מהבע"ד לעשות דבר בהיתר כדי שיזכה בדין כמו ביתומים שחייבים לזון את אשת אביהם וחלתה דהדין הוא דרפואה שאין לה קיצבה הוא בכלל מזונות ושיש לה קיצבה אינו בכלל מזונות וצריכה לרפאות משלה ולא משל יתומים כמ"ש באה"ע סי' ע"ט אין ליעצם שישוו עם רופא בדבר קצוב כדי שיהיה על חשבונה וכה"ג בשארי עניינים דגם זהו בכלל עורכי הדיינים ואם הוא קרוב לבע"ד מותר לו לעשות כן כיון שהוא בהיתר ואם אדם חשוב הוא צריך למנוע עצמו אף כשהוא קרובו [כתובות נ"ב ב, פ"ו א]:

רמב"ם הלכות סנהדרין פרק כא הלכה יא

ראה הדיין זכות לאחד מהן ובעל דין מבקש לאמרה ואינו יודע לחבר הדברים, או שראהו מצטער להציל עצמו בטענת אמת ומפני החימה והכעס נסתלק ממנו או נשתבש מפני הסכלות, הרי זה מותר לסעדו מעט להבינו תחלת הדבר משום פתח פיך לאלם, וצריך להתיישב בדבר זה הרבה שלא יהיה כעורכי הדיינים.

שולחן ערוך חושן משפט הלכות דיינים סימן יז סעיף ט

ראה הדיין זכות לאחד מהם, ובעל דין מבקש לאמרו ואינו יודע לחבר הדברים, או שראהו מצטער להציל עצמו בטענות אמת, ומפני החימה והכעס נסתלקה ממנו, או נשתבש מפני הסכלות, הרי זה מותר לסעדו ולהבינו תחלת הדבר, משום פתח פיך לאלם (משלי לא, ח); וצריך להתיישב בדבר זה הרבה כדי שלא יהיה כעורכי הדיינים.

ערוך השולחן חושן משפט סימן קכג סעיף טז

אמרו חז"ל [שבועות ל"א א] ואשר לא טוב עשה בעמיו זה הבא בהרשאה בד"א כשהתובע והנתבע הם בעיר אחת אלא שהנתבע הוא בעל טענות ואין התובע רוצה לדון עמו ומעמיד את המורשה נמצא זה המורשה עובר ומתעבר על ריב לא לו ומי בקש זאת מידו ואין רוח חכמים נוחה הימנו אבל אם הנתבע בעיר אחרת ושולח התובע מורשה לעירו במקומו הרי זה עושה מצוה דאל"כ כל אחד יטול ממון חבירו וילך לו בידעו שהתובע לא יוכל לבא למקומו וכן אם הנתבע הוא אלם ויודעים שיבלבל את התובע בטענותיו ואין ביכולתו לעמוד עמו יחד בב"ד ג"כ מצוה על המורשה לעמוד בשבילו ולהציל עשוק מיד עושקו והכל לפי העניין ואסור להמורשה לטעון שקר דגם הבע"ד בעצמו אסור לו לשקר:

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף נב עמוד ב

תנו רבנן: אלמנה ניזונת מנכסי יתומין, וצריכה רפואה - הרי היא כמזונות; רבן שמעון בן גמליאל אומר: רפואה

שיש לה קצבה - נתרפאת מכתובתה, שאין לה קצבה - הרי היא כמזונות. אמר רבי יוחנן: עשו הקזת דם בארץ ישראל כרפואה שאין לה קצבה. קריביה דרבי יוחנן הוה להו איתת אבא דהות צריכה רפואה כל יומא, אתו לקמיה דר' יוחנן, אמר להו: איזילו קוצו ליה מידי לרופא. **אמר רבי יוחנן: עשינו עצמינו כעורכי הדיינין.** מעיקרא מאי סבר, ולבסוף מאי סבר? מעיקרא סבר: ומבשרך לא תתעלם, ולבסוף סבר: אדם חשוב שאני.

רש"י מסכת כתובות דף נב עמוד ב

כעורכי הדיינין - אוהב אחד מבעלי דינין ומטעים זכותיו לדיין ועורך [הדין לפני] הדיינין לזכותו מיקרי עורכי הדיינין שעורך את הדיינין להפוך לבם לטובתו של זה.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף פה עמוד ב – דף פו עמוד א

קריבתיה דרב נחמן זבינתה לכתובתה בטובת הנאה, איגרשה ושכיבה, אתו קא תבעי לה לברתה, אמר להו רב נחמן: ליכא דליסבא לה עצה. תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה, ותירתה מיניה. שמעה, אזלה אחילתה. אמר רב נחמן: עשינו עצמינו כעורכי הדיינין. מעיקרא מאי סבר, ולבסוף מאי סבר? מעיקרא סבר: ומבשרך לא תתעלם, ולבסוף סבר: אדם חשוב שאני.

רש"י מסכת כתובות דף פו עמוד א

עשינו עצמינו - כקרוב של בעל דין או אוהבו הבא אצל דיינין ועורכו בראיות אחר זכות אוהבו או קרובו כך למדתי עצה לזו להפסיד שכנגדה.

משנה מסכת אבות פרק א

יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך כעורכי הדיינין.

רמב"ם על משנה מסכת אבות פרק א משנה ח

עורכי הדיינין - הם אנשים הלומדים את ההתדיינות כדי שיהיו מורשים לבני אדם בדיניהם, והם משערים שאלות: אם יאמר השופט כך - תהיה תשובתו בכך, ואם יטען בעל הדין בכך - תהיה התשובה כך, וכאילו הם עורכים השופטים ובעלי הדין לפניהם, ולפיכך קראום עורכי הדיינין, כאילו הם ערכו הדיינין לפניהם. והזהיר מהדמות להם, רצונו לומר שילמד אחד מבעלי הדין טענה שתועילהו, ויאמר לו: אמור כך, או: הכחש באופן כזה, ואפילו ידע שהוא עשוק, ושבעל דינו טוען עליו בשקר לפי הכרע הסברה, אין מותר לו ללמדו טענה שתצילהו בשום פנים.

ערוך השולחן חושן משפט סימן יז סעיף טו

יש לו לאדם אפילו כשאינו דיין להתרחק עצמו מלהיות כעורכי הדיינים דהיינו שילמד לאחד מהבע"ד טענות ולאמר לו תטעון כך וכך ואם יטעון שכנגדך כך תשיב לו כך [רמב"ם] וכן להטעים דברי אחד מהבע"ד להדיין [רש"י] אפילו אינם דברים של שקר וכן אין לייעץ לאחד מהבע"ד לעשות דבר בהיתר כדי שיזכה בדין כמו ביתומים שחייבים לזון את אשת אביהם וחלתה דהדין הוא דרפואה שאין לה קיצבה הוא בכלל מזונות ושיש לה קיצבה אינו בכלל מזונות וצריכה לרפאות משלה ולא משל יתומים כמ"ש באה"ע סי' ע"ט אין לייעצם שישוו עם רופא בדבר קצוב כדי שיהיה על חשבונה וכה"ג בשארי עניינים דגם זהו בכלל עורכי הדייניים ואם הוא קרוב לבע"ד מותר לו לעשות כן כיון שהוא בהיתר ואם אדם חשוב הוא צריך למנוע עצמו אף כשהוא קרובו [כתובות נ"ב ב, פ"ו א]:

נחלת שבעה (לתלמיד הט"ז) שטרות סימן מד

כתב הרא"ש בתשובה (כלל מ"ג דין י"א) וז"ל תיפוק רוחן של אותן הבאים לדון על פי ספרי וחבורי גדולים, ואינם יודעים כלל לא במשנה ולא בגמ'. שלפעמים טעה הסופר בין חיוב לפטור, או בין אסור למותר, או מחמת קוצר דעתם לא יבינו דברי המחברים לאישורן ובאים לידי טעות עכ"ל. ובאמת כך דרכן של קצת מורשים, מבלבלין מצפצפיין ואינם יודעין מה מצפצפיין, כי מחפשיין בספרים אחר סברות ודינים אשר ישרו בעיניהם, ולרוב קולטין את הפסולת וזורקין את האוכל, בראותם כי אין הדיין מסכים לדעתן יצאו לריב מהר, ויש לדיין לגעור בהן ולזלזן.

נתיבות עולם נתיב הדין פרק א

בפ"ק דסנהדרין (ז', א') אמר רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן כל דיין שדן דין אמת לאמתו משרה שכונה בישראל שנאמר אלהים נצב בעדת אל וכל דיין שאינו דן דין אמת גורם לשכינה שתסתלק מישראל שנאמר משוד עניים מאנקת אביונים עתה אקום וגו'. פי' דבר זה כי הש"י עם הדיין וכדכתיב אלהים נצב בעדת אל וגו' כמו שפירשנו למעלה, ודבר זה כי המשפט לאלהים יותר מכל דבר ולפיכך הש"י עם המשפט, וכבר התבאר מה שהמשפט הוא לאלהים יותר מכל, כי המשפט בחיוב הכרחי והש"י הוא מחויב המציאות וכל אשר זולתו אינו מחויב המציאות זולת השם יתב', ולפיכך המשפט שהוא מחויב הוא אל הש"י ואין כאן אמצעי ואין כאן חציצה רק המשפט לאלהים לגמרי. ומפני זה עצמו השכינה מסלקת עצמה מן התחתונים ע"י עוות המשפט, כי מאחר שמדת הש"י המשפט ואילו המשפט, כאשר מסולק המשפט מן התחתונים מסלק הש"י שכינתו מן התחתונים, כי הש"י עם המשפט, ודבר זה מבואר:

ובפ"ק דשבת (י', א') ר' אמי ור' אסי הוו יתבי וגרסי ביני עמודי וכל שעתא ושעתא הוו טפחי אעברא דדשא ואמרי אי איכא דאית ליה דינא ליעול וליתא, רב חסדא ורבה בר רב הונא הוו יתבי בדינא כולא יומא הוה קא חלש לבייהו תנא להו רב חייא בר רב מדפתי ויעמוד העם על משה מן הבוקר עד הערב וכי תעלה על דעתך שמשה יושב בדין ודן כל היום כולו תורתו מתי נעשית אלא לומר לך כל דיין שדן דין אמת לאמתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאלו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית כתיב הכא ויעמוד העם על משה מן הבוקר ועד הערב וכתוב התם ויהי ערב ויהי בקר ע"כ. דבר זה בארנו בפרקים כי מי שדן דין אמת לאמתו הוא נקרא אלהים כמו שכתוב בקרא ונקרב בעל הבית אל האלהים, עד האלהים יבא דבר שניהם וגו', ודבר זה ידוע כי אלהים מדת הדין ובשם הזה ברא הקדוש ברוך הוא עולמו שנא' בראשית ברא אלהים, כי נברא העולם בדין שגזר להיות נבראים ובמדת הדין נבראו, והדיין שדן דין אמת לאמתו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית שהרי נקרא הדיין בשם אלהים ובזה נשתתף לשמו אשר ברא הכל. ואין הדין כמו מדת החסד, כי יש חסד למעלה מן החסד והקב"ה חסדו גדול יותר מחסד האדם, ואף שהאדם עושה חסד אין חסד זה חסדי ה' לגמרי ולא שייך בזה לומר שנעשה שותף עם הש"י, אבל המשפט שהוא משפט אמת אין לומר בזה כי משפט גדול מן משפט אחר, ולכך כאשר דן דין אמת לאמתו מתחבר אל הדין כי ברא העולם בדין ועד שם מגיע מדת המשפט כאשר הדיין דן דין אמת לאמתו. ויש לך להבין הראיה שהביא דכתיב הכא ויעמוד העם מן הבוקר עד הערב וכתוב התם ויהי ערב ויהי בוקר, ודבר זה ענין מופלג בחכמה מאוד, כי הוא יתב' ברא העולם במדה שהיא כוללת ערב ובוקר וממנה נבראו ערב ובוקר, והדיין מתדבק במדה זאת גם כן, ולפיכך הדין דין אמת לאמתו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, ועוד בארנו דבר זה בפרקים, ולשון לאמתו שאמר אינו ר"ל כמו שנמצא קצת מפרשים, שאם היה דן הדין ובעל הדין היה רמאי עד שלא יצא דין אמת והדיין עשה מה שיש לו לעשות שזה לא נקרא דין אמת, כי בודאי נקרא ג"כ דין אמת כאשר הדין הוא דין אמת לפי דעת הדיין. רק פירוש דין אמת לאמתו, שהוא מכוין אל האמת לגמרי שהוא ברור אצלו וזהו דין אמת לאמתו, ואם לא אמר לאמתו היה משמע היכי שדן דין אמת אף שהדיין לא נתכוין לאמת רק שהוא היה מבקש לזכות את אוהבו ובאמת הדין הוא כך, דבר זה אינו רק שצריך שיהיה מכוין לאמתת הדין ואין להאריך:

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף פה עמוד ב – דף פו עמוד א

קריבתיה דרב נחמן זבינתה לכתובתה בטובת הנאה, איגרשה ושכיבה, אתו קא תבעי לה לברתה, אמר לה רב נחמן: ליכא דליסבא לה עצה. תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה, ותירתה מיניה. שמעה, אזלה אחילתה. אמר רב נחמן: עשינו עצמינו כעורכי הדיינין. מעיקרא מאי סבר, ולבסוף מאי סבר? מעיקרא סבר: ומבשרך לא תתעלם, ולבסוף סבר: אדם חשוב שאני.

רש"י מסכת כתובות דף פו עמוד א

עשינו עצמינו - כקרוב של בעל דין או אוהבו הבא אצל דיינין ועורכו בראיות אחר זכות אוהבו או קרובו כן למדתי עצה לזו להפסיד שכנגדה.

הערות הגרי"ש אלישיב מסכת כתובות דף נב עמוד ב

כעורכי הדיינין וכו'. עי' לקמן (פ"ו ע"א) ג"כ בענין זה ושם פירש"י אדם חשוב שאני שלומדים ממנו ויש שיעשו שלא לקרובים, ומבואר ברש"י דלהטעים טענותיו וזכויותיו ולערוך הדין לפני הדיין הוי איסור דאל תעש עצמך כעורכי הדיינים וזהו האיסור בטוען בשביל אחרים לפני הדיין א"כ לקרוביו מותר ודוקא כשאינו אדם חשוב שאין חשש שילמדו הימנו וכן למדו הראשונים.

ועי' בתוי"ט (פ"א מאבות מ"ח) באורך בסוגיא זו ולמד שם לולי דברי רש"י דכל עורכי הדיינים בכה"ג דלעיל הוה מותר מעיקר הדין ור"י נצטער בתחילה דלמה יעשה כן לזכות בר ישראל אחד על משניהו שנמצא מטיב להאחד ומריע לשני, וע"כ נצטדק דלקרוביו הוי בכלל 'ומבשרך אל תתעלם' ומ"מ 'אדם חשוב שאני' שאין לו לזלזל בכבודו להסתבך במריבות בני האדם, ולפי פירושו הוא הציווי דאל תעש עצמך כעורכי הדיינין להשפיל כבודך, ונראה דצ"ל שילמד כהתורי"ד הכא דאדם חשוב שאני משום זילותא, ולא כפירש"י שילמדו הימנו להקל אף שלא בקרובים.

והנה בשלטי הגבורים כתב דכל האיסור הוי בדיינין עצמן, אך כבר דחוהו האחרונים (ועי' בשער המשפט) שהרי הכא בר"י שקרוביו היו ופשיטא של"ה דיין בקרובים, אלא האיסור באחרים לפני הדיינין כפירש"י.

ועורכי הדיינין אין הביאור שאסור לו לייפות הטענות בשקר ח"ו דזהו פשיטא, אלא שלא ליתן עצה ומוצא בכל טצדקי לייעץ לדיין ובע"ד האיך לזכות בדין בתחבולה כהכא להקציב לה לרפואה וכו', **ובזה תמוה לי מאד האיך מצינו ידינו ורגלינו במה שנתפשט להביא כ"א 'טוען רבני' אשר יצא ויבא לפניו ולכאו' הרי איסור גמור דאף התוי"ט מסכים דלרש"י אסור**, והנה הא פשיטא ד'טוען רבני' שבא רק להציג הטענות בסדר נכון בלי אימה משכנגדו הרי"ז בגדר 'פתח פיך לאלם' ומותר, אבל להתחכם בדין לכאו' אין היתר (וכגון ללמד למודה במקצת שיטען 'הילך' ליפטר משבועה וכדו').

אמנם בדוחק יש לומר צד היתר דמאחר שנשכר בכסף ופרנסה היא לו א"כ הוי כגדר קרוביו ול"ש בו טענת מאי חזית, וגם בזה הוי 'מבשרך אל תתעלם', ואכן בחנם יהא אסור, ולאדם חשוב אסור אף בכה"ג שמקבל שכר.

קצות החושן סימן ד ס"ק א

אבל תפיסה בעלמא שתופס למשכון. ועיין ביש"ש (ב"ק) פרק המניח סי' ה' שהאריך לחלוק על מוהרי"ק (שורש קס"א) והעלה דאין אדם יכול לתפוס מחבירו למשכון אפילו במידי דליכא איסור למשכנו כגון עבור גזילה וערב אם לא בחפץ המבורר לכל שהוא שלו, ומכל מקום נראה דהיינו דוקא שתופס משלו אבל היכא שיש בידו משכון או פקדון יכול לעכב אפילו לכתחילה כדי להציל ממון שלו וזה לא נקרא עביד דינא לנפשיה שהרי לא תפס אלא שמעכב את שלו בשב ואל תעשה עכ"ל. אבל הש"ך בספר תקפו כהן בסימן קט"ו וקט"ז השיג והעלה דהיכא דברירא ליה יכול לתפוס בענין שיש לו מגו ע"ש.

ונראה פשוט דהיינו דוקא היכא דליכא לאו דלא תבא אל ביתו לעבוט עבוטו (דברים כד, י) כגון בשכירות וערבות וכיוצא, אבל בהלואה דאיכא איסור למשכנו אסור לו לתפוס דהא מינתח ניתוחי אסור וכמבואר בפרק המקבל (ב"מ קיג, א) ואפילו בשוק אסור. הגם דמספר תקפו כהן סימן ק"י משמע דאפילו היכא דאית איסור למשכנו שרי ליה למיתפס בענין שיהיה לו מגו, אך המעיין שם יראה דלא ברירא ליה האי מלתא, ואדרבה בסימן קט"ו וקט"ז כתב לדחות ראיית מוהרש"ל ומוקי לה בענין דאית איסור למשכנו וע"ש, וא"כ משמע דבהלואה אסור ליה לתפוס בכדי שיהיה לו מגו. וכן נראה מתוך הסברא, דכיון דקי"ל עביד אינש דינא לנפשיה אפילו במקום דליכא פסידא ואפילו הכי בחוב הלואה הקפידה תורה דלא למיעבד ליה דינא לנפשיה, א"כ הוא הדין אפילו במקום דאית פסידא כגון שהלואה כופר בחובו אסור לו לתפוס בכדי שיהיה לו מגו.

וראיתי רבים מתחכמים בזה לתפוס מחבירו איזה חפץ בכדי שיהיה לו מגו קודם בואו לדין, ולא שפיר עבדי וקרוב לאיסור תורה אם הוא על ידי תפיסה, ועיין בסימן צ"ז (סק"ב) ושם מבואר אצלינו צד קולא בזה, אבל הישרים בלבותם אין להם להקל.

אך גבי פקדון משמע דליכא איסור כלל לעכבו תחת ידו וכמ"ש מוהרש"ל. אבל מדברי הזוהר מבואר דהוא איסור גמור ע"ש פרשת במדבר (ח"ג קיט, א) פתח ואמר ה' אורי וישעי (תהלים כז, א) כו' ובר נש בעי לאקדמא ולמפקד בידיה פקדונא דנפשיה כפקדונא דבר נש דיהיב פקדונא לאחרא דאע"ג דאיהו אתחייב לגביה יתיר מההיא פקדונא לאו כדאי לאתאחדא ביה הואיל ופקדונא אתמסר לגביה, ואי יסרב ביה ודאי נבדוק אבתריה דלאו מזרעא קדישא הוא ולא מבני מהימנותא וכו' ע"ש. ויש לזה פנים על פי נגלה והוא שיטת הריטב"א פרק הכותב (כתובות פד, ב ד"ה ההוא בקרא) דהיכא שבא ליד הנפקד בתורת פקדון צריך למיעבד השבה מעליא, ועיין ש"ך סימן נ"ח סק"ט, ולכן בעל נפש ירחיק מזה:

רמב"ם הלכות סנהדרין פרק כא הלכה יא

ראה הדיין זכות לאחד מהן ובעל דין מבקש לאמרה ואינו יודע לחבר הדברים, או שראהו מצטער להציל עצמו בטענת אמת ומפני החימה והכעס נסתלק ממנו או נשתבש מפני הסכלות, הרי זה מותר לסעדו מעט להבינו תחלת הדבר משום פתח פיך לאלם, וצריך להתיישב בדבר זה הרבה שלא יהיה כעורכי הדיינין.

